

Verespatak - amit veszíthetünk

2012. 2. 22.

Verespatakon a Roşia Montană Gold Corporation cég kíván aranybányát nyitni. A ciánt alkalmazó technológia 16 km²-nyi terület tönkretételét jelentené, benne öt hegygel, négy templommal és temetővel, az Alburnus Maior ókori római vár romjaival. A bánya tervezett 15 éves működése után a környezetszennyezés száz évig tartana.

2010 május 5-én Áder János fideszes és Tőkés László erdélyi EP-képviselők kezdeményezésére az Európai Parlament elsőprő többsége határozatban foglalt állás a cianidos bányászat ellen, ennek ellenére a jelek szerint a magyar miniszterek kezében lévő bukaresti tárcák erőltetik a projekt elindítását. Kelemen Hunor kulturális- és Borbély László környezetvédelmi miniszterek hozzáállásukkal véleményünk szerint az idegen tőke támogatásán, így Erdély kirablásán túl, tönkreteszik az épített és kulturális örökségünket, illetve a természeti kincseinket. Hogyan akarunk bármiféle önrendelkezést, ha az erdélyi altalajkincseket eladjuk bagóért?

A bányaprojekt a 16 évesre tervezett munkálatok során 4 hegyet tüntetne el. A ciánszennyezés mellett ugyanakkor az RMGC többek között jelentős mennyiségű vizet és áramot használna fel a nemzeti erőforrásokból. Ez önmagában csak a baj egyik része, a másik a manipuláció. Agresszív médiakampányaikban ugyanis ezen kizsákmányolást nem úgy állítják be, mint a rájuk fordított költségek következményeként a román gazdaságnak nyújtott több milliárd dolláros közvetett hozzájárulást. Ráadásul a propagandaanyagokban az „általános és adminisztratív tevékenységekből” származó mesés dollármilliárdokat is az ország javát szolgáló közvetett juttatásként állítják be, holott előre borítékolható, hogy ezekből a pénzekből csak a helyi és a központi közigazgatás korrupcióra hajlamos szintjei profitálnak.

Verespatak és környéke jelenleg még kiválóan megfelel a kulturális turizmus, az állattenyésztés és az agroturizmus műveléséhez. A beruházás termőterületeket és erdőket tenne a földdel egyenlővé, az

ezekből élő földművesek alternatíva nélkül maradnának. Másutt nemigen mutogathatók valóban kétezerezer éves, kézzel vágott tárnák Európában, csak Verespatakon, de a beruházással ezeknek is búcsút inthetünk.

Rendkívül aggasztó, hogy az engedélyek kibocsájtása előtt már több mint 800 embert költöztettek el, ingatlancsere vagy ingatlanfelvásárlás nyomán. Ez nemcsak az üzleti etikába gázol bele, de mivel a helyiek szerint több személyt is a kilakoltatás rémével fenyegettek, a 20. századi deportálásokat emlékeztet. A felajánlott összegek és a költözést övező bizonytalanság társadalmi feszültségeket okoz Verespatak környékén, elgyökértelenedéséhez és a hely szellemének felszámolásához vezet.

Mit veszítünk: szennyezik a vizeinket, a földünket, a levegőnket, gátlástalanul használják az erőforrásainkat, elvesztünk 313 tonna aranyat és 1483 tonna ezüstöt, egy 2000 éves régészeti és történelmi ritkaságot (emlékmű-épületekkel és római kori leletekkel) valamint a 16 éves bányaprojekt után a fenntartható fejlődés és a környék turisztikai kihasználásának minden lehetőségét. Mit kapunk cserébe: 1 581 760 tonnányi veszélyes hulladékot, melyből 192 000 tonna cian lesz.

Románia számára a történet legszerencsésebb vége a verespataki bányaprojekt teljes leállítása, és az RMGC által felvásárolt ingatlanok az eredeti tulajdonosokhoz történő visszajuttatása lenne. A bánya megnyitását ellenzi a romániai civil társadalom, a Greenpeace, az akadémiai- és kulturális szféra nagy többsége, Román Tudományos Akadémia és a Román Ortodox Egyház is.